

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Beslut
2021-10-14

Diarienummer
209-11092-2021

Sida
1(14)

Förenklad delgivning   DinPostBox Göteborg
Kristinehöjdsgatan 9A
412 82 Göteborg

Tillsyn enligt penningtvättslagen; beslut om sanktionsföreläggande

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att förelägga [REDACTED] med enskild firma DinPostBox Göteborg att betala en sanktionsavgift om trettiotusen kronor (30 000 kr).

Efter att ni tagit del av detta föreläggande har ni tre veckor på er att skriftligen godkänna föreläggandet (sanktionen). Se bilaga 1. Ett godkännande som görs efter den tiden är utan verkan.

Om föreläggandet inte godkänns inom den tiden får Länsstyrelsen lämna in en ansökan om att sanktionen ska beslutas av förvaltningsrätten.

Sammanfattning

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur DinPostBox Göteborg (företaget) har följt penningtvättsregelverket¹ under perioden 2020-01-01 till och med 2021-02-28. Länsstyrelsen har granskat den allmänna riskbedömningen, rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism samt ett antal kundakter.

Granskningen har visat att företaget inte har vidtagit tillräckliga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och därmed överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket. Företaget har bland annat saknat en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning. Av den anledningen har företaget heller inte ansetts ha förutsättningar för att ha användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Granskningen visar även att företaget ingått flera affärsrelationer utan att ha tillräcklig kundkännedom.

Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och systematiska samt att de inneburit en markant ökad risk för att företagets verksamhet kan ha utnyttjats som ett led i penningtvättsupplägg eller för finansiering av terrorism. Vidare har

¹ Penningtvättslagen, penningtvättsförordningen och Länsstyrelsens föreskrifter.

Länsstyrelsen bedömt att innehavaren [REDACTED] av åtminstone grov oaksamhet orsakat överträdelserna.

Beskrivning av ärendet

DinPostBox Göteborg är sedan den 9 september 2015 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt för postboxverksamhet. Företaget har sitt säte i Västra Götalands län och omfattas därmed enligt penningtvättsförordningen av Länsstyrelsens tillsyn.

Länsstyrelsen har den 15 mars 2021 förelagt företaget att komma in med följande

- Utdrag från huvudboken gällande alla inbetalningar för perioden 2020-01-01 till och med 2021-01-28
- Lista på alla befintliga kunder samt alla avslutade kunder under samma period

Den 15 april 2021 kom de begärda handlingarna in till Länsstyrelsen. Av handlingarna framgår att företagets omsättning för 2020 var ca [REDACTED] (exklusive moms). Kvar efter kostnader återstår ca [REDACTED], som utgör årets resultat. Av den lista på befintliga och avslutade kunder som har skickats in framgår postbox, namn, hyrestid, kontraktsdag, kontaktpuppgifter samt personnummer eller organisationsnummer.

Länsstyrelsen har därefter den 27 april 2021 förelagt företaget att komma in med ytterligare uppgifter enligt nedan

- Lämna svar på frågan om vad som gäller för maxantal postboxar som kan hyras ut
- Kundakter gällande av Länsstyrelsen utvalda, 12 aktiva kunder och 14 avslutade kunder

Den 2 juni 2021 lämnade företaget svar i ärendet med de begärda kundakterna samt uppgav att det maximala antalet boxar som kan hyras ut är [REDACTED] stycken.

Länsstyrelsen har därefter den 9 juni 2021 förelagt företaget att komma in med följande

- Riskbedömning, rutiner och riktlinjer

Den 15 juni 2021 kom ett skriftligt svar via e-post om att nya rutiner och riktlinjer håller på att upprättas. Samtidigt efterfrågades en "godkänd" mall från Länsstyrelsen som skulle kunna användas av kunderna för underskrift.

I meddelande den 17 juni 2021 upplystes företaget om att allmän riskbedömning, rutiner och riktlinjer redan borde finnas i verksamheten och ha blivit implementerade eftersom anmälningspliktig verksamhet har bedrivits i flera år. Vidare informerades företaget om att Länsstyrelsen inte tar fram några mallar utan att den efterfrågade dokumentationen ska tas fram på egen hand av verksamhetsutövaren.

Den 17 juni 2021 svarade företaget att en riskbedömning alltid har funnits på plats (även innan lagen utformades) men inte i någon bestämd form samt att kunderna

kommer att få svara på sin status en gång per år. I samband med detta ställde företaget en fråga till Länsstyrelsen om samma sak gäller för privatpersoner eller om det räcker med en kontroll vid kontraktsskrivningen. Svaret från Länsstyrelsen var att förloppande uppföljning ska ske löpande och vid behov för att säkerhetsställa att kundkännedomen är aktuell och tillräcklig.

Slutligen den 8 juli 2021 skickade företaget in ett yttrande med allmän riskbedömning samt rutiner och riktlinjer.

Övrigt

Länsstyrelsen gjorde 2016–2017 en granskning av DinPostBox Göteborg och beslutade att förelägga företaget att vidta rättelse på grund av bristande kundkännedom avseende en specifik kund (diarienummer 18714–2016).

Motivering till beslutet

Gällande bestämmelser

Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.² I lagen åläggs fysiska och juridiska personer som bedriver vissa typer av verksamhet att registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och att följa de krav som ställs upp i lagen.

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får inom ramen för sin tillsyn förelägga den som driver verksamhet enligt penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.³

En verksamhetsutövare ska bland annat upprätta en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga.⁴

Den allmänna riskbedömningen av verksamheten ska vara dokumenterad och uppdaterad. Den ska innehålla en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och

---

² 1 kap. 1 § penningtvättslagen.

³ 7 kap. 2, 5 och 10 §§ penningtvättslagen.

⁴ 2 kap. 1–2 §§ penningtvättslagen.

finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar.⁵ Eftersom den allmänna riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder är den av stor vikt för flertalet åtgärder i penningtvättslagen.⁶

Utifrån den allmänna riskbedömningen ska vissa dokumenterade rutiner och riktlinjer upprättas för att förebygga och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Dessa ska bland annat omfatta åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till Finanspolisen samt behandling av personuppgifter. Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen. Verksamhetsutövaren ska utvärdera sina rutiner och riktlinjer regelbundet, minst en gång per år, och uppdatera dem vid behov. Verksamhetsutövaren ska dokumentera datumet för utvärderingen av rutinerna och riktlinjerna.⁷

Det finns en skyldighet för verksamhetsutövare att göra en riskbedömning av sina kunder (kundens riskprofil) samt att dokumentera vidtagna kundkännedomsåtgärder. För att fastställa riskprofilen ska kundrelationen kopplas till de riskfaktorer som har framkommit i den allmänna riskbedömningen.⁸

Allmän riskbedömning

Företagets redogörelse

I det yttrande med allmän riskbedömning som har lämnats in framgår i huvudsak följande. Den totala risken för att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism är relativt låg. Företaget tillhandahåller enbart en postbox där kunden kan hämta ut sin post, ingenting annat. Kontraktsskrivning sker alltid fysiskt i samband med identifiering av kund via fotolegitimation. 99 % av kunderna är från [REDACTED]. Frågor ställs muntligt till kunderna varför de vill hyra en postbox. Riskbedömningen utvärderas och uppdateras varje år i slutet av kvartal ett och kommer från och med 2022 rapporteras till Länsstyrelsen om oegentligheter misstänks.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att det yttrande som getts in i ärendet inte utgör en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning enligt penningtvättslagens mening. Den allmänt hållna beskrivningen av verksamheten med angivande av risknivå – att den totala risken är relativt låg – saknar en systematisk genomgång av de olika faktorer som särskilt ska beaktas och uppfyller inte de långtgående krav som ställs upp i penningtvättslagen.

Oaktat detta kan Länsstyrelsen konstatera följande brister i det yttrande med allmän riskbedömning som lämnats in. Utöver uppgiften om att 99 % av kunderna geografiskt är från [REDACTED] saknas uppgifter om vilka kundkategorier som kan förekomma, exempelvis om kunderna är privatpersoner eller företag. Av den allmänna riskbedömningen ska det dessutom framgå vilken risk olika kundgrupper

⁵ 2 kap. 1–2 §§ penningtvättslagen.

⁶ Se prop. 2016/17:173 s. 511.

⁷ 2 kap. 8 § penningtvättslagen samt 2 kap. 4 och 6 §§ och 5 kap. 1 § Länsstyrelsens föreskrifter.

⁸ 2 kap. 3–5 §§ och 3 kap. 12 § penningtvättslagen samt 3 kap. Länsstyrelsens föreskrifter.

kategoriseras i, vilket saknas. Det saknas därutöver analys och bedömning av kundernas bolag, omsättning, verksamhet, val av postboxtjänst och eventuell eftersändning. Det saknas även en riskbedömning för [REDACTED] bolag.

Enligt företaget tillhandahåller man enbart postboxar där kunden hämtar ut sin post. Vid en kontroll av företagets hemsida⁹ den 13 oktober 2021 framgår det dock att det går att boka boxadress (ej fysiskt) och att kunder erbjuds eftersändning. Detta är uppgifter som en verksamhetsutövare ska ta hänsyn till vid upprättandet av den allmänna riskbedömningen, vilket inte har gjorts i detta fall.

Mot bakgrund av de brister som har påpekats ovan kan företaget inte heller anses ha följt kraven på att den allmänna riskbedömningen ska utvärderas regelbundet, minst en gång per år, och uppdateras vid behov samt att datum för utvärderingen ska dokumenteras.¹⁰

Sammanfattningsvis konstaterar Länsstyrelsen att det yttrande med allmän riskbedömning som företaget har lämnat in har upprättats först i samband med Länsstyrelsens granskning. Som redovisats ovan finns flertalet brister. Annat har inte framkommit än att företaget har saknat en verksamhetsanpassad och dokumenterad riskbedömning sedan verksamheten anmälades till Bolagsverkets register mot penningtvätför drygt sex år sedan. Länsstyrelsen bedömer att dessa omständigheter utgör en överträdelse av penningtvätsregelverket.

Rutiner och riktlinjer

Företagets redogörelse

I företagets svar på Länsstyrelsens föreläggande gällande rutiner och riktlinjer framgår i huvudsak följande. Vid kontraktsskrivning, som alltid sker fysiskt och mot fotolegitimation, görs även en kontroll hos Ratsit/UC för att bedöma den ekonomiska situationen. Om kunden är en person i politiskt utsatt ställning (PEP) kommer att kontrolleras från och med 1 juli 2021 där en frågelista finns som bilaga till kontraktet som kunden fyller i. Vidare framgår att företaget kontrollerar vem som är verklig huvudman för en juridisk person genom kontroll hos Ratsit/UC och i kundens frågeformulär samt att det ibland kan saknas verklig huvudman och då noteras det.

När det gäller rutiner för *övervakning och rapportering till Finanspolisen* uppger företaget att det inte hitintills har rapporterat någon kund till Finanspolisen men att det är företagets huvudman som ansvarar för att rapportera. I fråga om *bevarande av handlingar* uppger företaget att det sparar i princip allt – digitalt – inklusive e-postkorrespondens samt att för den interna kontrollen ansvarar företagets huvudman. När det gäller *anställda eller uppdragsgivare* skriver företaget att det i dagsläget inte har några anställda och att framtida anställda (nästa sommar 2022) kommer få en muntlig redovisning om lagen samt delges broschyren.

Länsstyrelsens bedömning av rutiner och riktlinjer

Penningtvätsregelverket ställer krav på att en verksamhetsutövare ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende bland annat sina åtgärder för kundkännedom. Verksamhetsutövarens rutiner och riktlinjer är av mycket stor betydelse. De interna rutinerna ersätter i praktiken till stor del sådana detaljerade

⁹ <https://www.dinpostbox.com/postbox-med-eftersandning/>

¹⁰ 2 kap. 2 § Länsstyrelsens föreskrifter.

bestämmelser i lag eller föreskrifter som ger tydliga och detaljerade handlingsregler. Penningtvättslagen sätter endast ramarna för verksamhetsutövarens skyldigheter. Dessa ramar måste fyllas med ett innehåll som är begripligt, situationsanpassat och tillämpbart genom verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer. Rutinerna och riktlinjerna ska vara utformade för att kunna hantera och motverka de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som verksamhetsutövaren har identifierat i sin allmänna riskbedömning.¹¹

Länsstyrelsen har ovan gjort bedömningen att företaget saknat en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning. Företaget kan av den anledningen heller inte anses ha förutsättningar för att ha användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att det utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.¹² Redan på denna grund bedömer Länsstyrelsen att företagets rutiner och riktlinjer inte uppfyller de krav som ställs i penningtvättslagen.

Att en verksamhetsutövare har tillräcklig kunskap om sina kunder är en grundläggande förutsättning för deras möjligheter att försvåra och förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och att kunna rapportera misstänkta aktiviteter och transaktioner till Polismyndigheten.¹³ I företagets svar i fråga om kundkännedomsgärder saknas uppgifter om hur information om affärsförbindelsens syfte och art hämtas in, hur den fortlöpande uppföljningen av affärsförbindelsen görs samt vilka anpassade åtgärder som vidtas när kundrelationen är förknippad med låg eller hög risk. Vid Länsstyrelsens granskning av kundakter framgår det dessutom att företagets rutiner och riktlinjer avseende kundkännedomsgärder inte följs.

Det saknas vidare en rutin för hur länge handlingar sparas och även hur länge de sparas efter avslutad kundrelation. Bevarandet av handlingar och uppgifter syftar till att göra det möjligt för Polismyndigheten och andra myndigheter att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt och finansiering av terrorism.

För övrigt har företaget uppgett att de inte har några anställda i nuläget men att anställningar kan bli aktuella längre fram. Länsstyrelsen vill särskilt påpeka att om företaget har anställda som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska det göras en lämplighetsprövning och dokumentation av hur och när de anställda informerats och utbildats gällande penningtvätt och finansiering av terrorism.

Sammanfattningsvis konstaterar Länsstyrelsen att företagets rutiner och riktlinjer är mycket bristfälliga i flera avseenden, vilket redogjorts för ovan. Det finns även skäl att anta att dessa brister funnits en längre tid då verksamheten anmäldes till Bolagsverkets register mot penningtvätt under 2015. Mot bakgrund av betydelsen av att ha adekvata och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer i verksamheten bedömer Länsstyrelsen att företagets bristfälliga sådana innebär en överträdelse av penningtvättsregelverket.

---

¹¹ Se prop. 2016/17:173 s. 212 f.

¹² Se Förvaltningsrätten i Stockholms avgörande den 26 februari 2021 i mål nr 14712-20.

¹³ Se prop. 2016/17:173 s. 228.

Granskade kundakter

I det föreläggande som företaget uppmanades att besvara förklarade Länsstyrelsen att det av en kundakt minst ska framgå följande:

- Hur och när kundidentifiering har skett (identitetshandlingens nummer och giltighetstid eller en kopia)
- Hur och när kontroll av verklig huvudman har genomförts vid juridisk person
- Hur bedömningen av om kunden är en person i politiskt utsatt ställning gjorts
- Redogörelsen av kundens riskprofil

Samt att om verksamhetsutövaren saknar de efterfrågade handlingarna eller delar av dem ska det framgå av svaret som lämnas in.

Generella brister i samtliga granskade kundakter

Ingen av kundakterna innehåller uppgift om hur och när kundidentifiering har gjorts. För de kunder som är juridiska personer finns det inget underlag för hur och när kontroll av verklig huvudman har gjorts. En kontroll om kunden är PEP har heller inte gjorts. Ingen fortlöpande uppföljning synes heller ha gjorts.

I akterna finns en riskprofil för varje kund med en skala 0–5 där 0 är ingen risk och 5 är hög risk. De flesta kunderna ligger mellan 0–3 på skalan men fem kunder bedöms som högsta risk, det vill säga 5 på skalan. Så som framgår av akterna har företaget inte gjort några extra kontroller på de kunder som bedömts vara högrisk kunder, med risk 4–5. Det finns noterat under "Övriga anmärkningar" att kunden är omtalad i media och övrig info inhämtas nog bäst hos polisen. PEP kontroll har inte utförts men enligt uppgift från företaget kommer det att göras från och med den 1 juni 2021.

Aktiva kunder

Utöver de generella bristerna ovan har följande noterats i de granskade kundakterna:

Kund 1 ( )

finns under aktiva företag men efter kontroll av Länsstyrelsen verkar företagsnamnet istället vara . Namn och bolagsform synes ha ändrats men inget finns dokumenterat i kundakten vilket tyder på en bristande rutin på förlöpande uppföljning av befintliga kunder.

Kund 2 ( )

Efter en kontroll av Länsstyrelsen är detta ett bolag. Företaget har gjort bedömningen att bolaget har riksnivå 0. Ett bolag med ägare bör inte ses som lägsta riksnivå. Företaget borde därför ha gjort fördjupade kundkännedomskontroller.

Kund 3 ( )

Av kundakten framgår att bolaget saknar huvudman. Det finns dock inget dokumenterat om vilka kontroller företaget har gjort för att komma fram till den slutsatsen. Om det inte finns några uppgifter i Bolagsverkets register över verkliga huvudmän finns det ändå möjlighet för företaget att göra en sådan kontroll i samband med kontraktsskrivning.

Kund 4 ( )

Av inlämnande uppgifter framgår att ( ) bara är en "alias" och inget bolag. Länsstyrelsen har kontrollerat personen och kunnat notera att hen har ett bolag. Här borde företaget ha vidtagit ytterligare åtgärder för att utreda kunden.

Kund 5 ( )

( ) har angivits som "ingen huvudman" men vid Länsstyrelsens kontroll i Bolagsverkets huvudmannaregister framgår att bolaget ( ) har en registrerad verklig huvudman.

Kund 6 ( )

Vid Länsstyrelsens kontroll framgår att bolagets korrekta namn är ( ) och att det är en enskild firma. Enligt företaget finns det ingen verklig huvudman. I en enskild firma utgör den enskilda personen den verkliga huvudmannen.

Kund 7 ( )

Av kundakten framgår att bolaget saknar huvudman. Det finns dock inget dokumenterat om vilka kontroller företaget har gjort för att komma fram till den slutsatsen. Om det inte finns några uppgifter i Bolagsverkets register över verkliga huvudmän finns det ändå möjlighet för företaget att göra en sådan kontroll i samband med kontraktsskrivning.

Avslutade kunder

Ingen av de avslutade kunderna har någon dokumenterad information som visar vilka kundkännedomåtgärder som vidtagits och när. Det finns heller ingen dokumentation om hur och när verklig huvudman har kontrollerats. Det framstår även som att företaget brustit i att göra en fortlöpande uppföljning.

Länsstyrelsens bedömning

En verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden. Riskerna i verksamheten är dock inte statiska utan varierar beroende på omständigheter hänförliga till den specifika kunden, de produkter och tjänster som kunden använder samt hur kunden använder dessa produkter och tjänster. Detta innebär att i princip varje kund efter en helhetsbedömning kan tilldelas en egen riskklassificering och att åtgärderna för att motverka riskerna kan anpassas individuellt för varje kund. I praktiken är det dock nödvändigt att i viss utsträckning schablonisera riskbedömningen.¹⁴

Länsstyrelsen har ovan gjort bedömningen att företaget saknat en dokumenterad och verksamhetsanpassad. Företaget kan därmed inte heller anses ha förutsättningar för att ha användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att företaget utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.¹⁵ Redan på denna grund bedömer Länsstyrelsen att företaget inte kunnat göra tillräckliga riskbedömningar av sina kunder.

Avsaknaden av en dokumenterad allmän riskbedömning innebär också att företaget inte kan tillgodoräkna sig risknivån från denna vid klassificeringen av enskilda

¹⁴ Se prop. 2016/17:173 s. 259.

¹⁵ Se Förvaltningsrätten i Stockholms avgörande den 26 februari 2021 i mål nr 14712-20.

kundrelationer.¹⁶ De riskbedömningar av kunder som finns i det material som getts in är bristfälliga och saknar flera faktorer som bör vara med vid en riskbedömning. Företaget har inte beskrivit kunderna genom att ange exempelvis vilken bransch de verkar inom, vilka tjänster de nyttjar eller affärsförbindelsens syfte och art.¹⁷ Företaget har inte heller analyserat kunderna i relation till en allmän riskbedömning eller kopplat den angivna risknivån för respektive kund till en bedömning. Även avseende kunder där risken är låg ska en samlad bedömning med hänsyn till samtliga relevanta omständigheter göras. Denna måste grundas på objektivt godtagbara och relevanta omständigheter.¹⁸

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att företaget inte gjort en adekvat och verksamhetsanpassad bedömning av de kunder vars riskbedömningar lämnats in till Länsstyrelsen. Uppgifterna i inlämnade kundakter har avsevärda brister och visar tydligt att företaget inte vidtagit tillräckliga kundkännedsåtgärder. En verksamhetsutövare som saknar tillräcklig kännedom om kunden ska inte ingå i en affärsrelation med kunden. Enligt Länsstyrelsens bedömning innebär ovan konstaterade brister överträdelser av penningtvättsregelverket.

Sammanfattande bedömning

När oseriösa aktörer vill verka anonymt, finns ett behov av att använda sig av bland annat postadresser som inte kan knytas till dem själva. Oseriösa aktörer använder sig av dessa i syfte att ge sken av en legal verksamhet. Därför finns risk för att verksamhetsutövare som tillhandahåller bland annat postboxar kan nyttjas som ett led i penningtvättsupplägg av oseriösa aktörer som vill verka anonymt. Postboxföretag förekommer ofta i anmälningar och kan vara en del i komplexa penningtvättsupplägg.¹⁹

Länsstyrelsen har bedömt att företaget saknat en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning och att företaget därigenom saknat förutsättningar för att ha användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer. Företagets rutiner och riktlinjer är mycket bristfälliga i flera delar som bland annat avser rapportering till Finanspolisen och bevarande av handlingar. När det gäller kundkännedsåtgärder har Länsstyrelsen vid granskningen av kundakterna tydligt kunna notera att företaget inte har gjort tillräckliga åtgärder. Det är en stor brist att ingen dokumentation kan visas upp gällande en kopia på kundens ID-handling eller identitetshandlingens nummer och giltighetstid. Detsamma gäller för kontroll av verklig huvudman där det saknas dokumentation. Utöver det synes det inte utföras några fördjupade kontroller för kunder med högsta risknivå (5) eller för [REDACTED] företag. Det saknas dessutom dokumentation som visar när kontrollerna har utförts.

Länsstyrelsen bedömer att bristerna och överträdelserna är systematiska och allvarliga. Med dessa brister anser Länsstyrelsen även att det står klart att innehavaren av företaget inte har förstått eller velat förstå risken för att verksamheten kan användas som ett led i penningtvättsupplägg eller för finansiering av terrorism. Mot denna bakgrund bedömer Länsstyrelsen att det finns skäl för ingripande.

---

¹⁶ Se prop. 2016/17:173 s. 260.

¹⁷ Se prop. 2016/17:173 s. 246 ff.

¹⁸ Se prop. 2016/17:173 s. 513 och s. 529.

¹⁹ Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021 s. 101–103.

I sammanhanget kan noteras att företaget vid tidigare granskning har förelagts att vidta rättelse på grund av bristfälliga kundkännedomsgärder.

Val av ingripande

Som konstaterats ovan har företaget överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har i sådana fall rätt att ingripa.

Valet av ingripande är i hög grad beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Utgångspunkten är att alla relevanta omständigheter ska beaktas.²⁰ Länsstyrelsen ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som uppstått och graden av ansvar. Vid överträdelser som inte är ringa får ett ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift. Om en verksamhetsutövare är en fysisk person får sanktionsavgiften endast beslutas om överträdelsen är allvarlig, upprepad, eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.²¹

Företagets verksamhet har sedan den 9 september 2015 varit anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt. Genom registreringen förväntas en verksamhetsutövare ha kännedom om de skyldigheter som finns enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har dessutom under 2017 förelagt företaget att vidta rättelse med anledning av bristande kundkännedom. Vid den granskning som Länsstyrelsen nu har genomfört har det kommit fram att företaget saknar eller har bristfälliga riskbedömningar, rutiner och riktlinjer som inte uppfyller penningtvättsregelverkets krav. Länsstyrelsen har bedömt att företaget har begått flera överträdelser. Dessa överträdelser får anses vara systematiska.²²

De överträdelser som konstaterats kan inte bedömas som ringa. Avsaknaden av dokumentation i form av en allmän riskbedömning och kundkännedomsgärder, vad detta innebär för möjligheten att ha användbara rutiner och riktlinjer, samt de brister i övrigt som redovisats ovan måste i stället innebära att överträdelserna anses som allvarliga. Det har inte framkommit annat än att överträdelserna har pågått under en lång tid och att de får anses ha inneburit en markant ökad risk för att företagets verksamhet kan utnyttjas som ett led i penningtvättsupplägg eller för finansiering av terrorism.²³ Länsstyrelsen har vid sin bedömning även beaktat att det inom den sektor där företaget bedriver verksamhet generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt.²⁴

Eftersom företaget varit anmält i Bolagsverkets register mot penningtvätt under sex års tid bedömer Länsstyrelsen att det borde stå klart för företaget och dess innehavare vilka skyldigheter som åligger en verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har även i ett tidigare tillsynsärende påtalat brister i verksamheten, och lämnat upplysningar om bland annat krav på kundkännedomsgärder. Sedan den granskningen har en ny penningtvättslag trätt i

---

²⁰ Se prop. 2016/17:173 s. 411 och s. 554.

²¹ 7 kap. 10, 11 och 13 §§ penningtvättslagen.

²² Se Förvaltningsrätten i Stockholms avgörande den 26 februari 2021 i mål nr 14712-20.

²³ Se prop. 2016/17:173 s. 404 och Förvaltningsrätten i Stockholms avgörande den 26 februari 2021 i mål nr 14712-20.

²⁴ Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021.

kraft. Den nya lagens bestämmelser om krav på kundkännedomsgärder följer samma huvudsakliga principer som tidigare.

Företaget är en enskild firma och ses därmed som en fysisk person enligt penningtvättslagen. Vid en samlad bedömning av de omständigheter som redovisats ovan anser Länsstyrelsen att överträdelserna uppfyller kraven på att vara allvarliga, upprepade eller systematiska och att det därför finns grund för att besluta om en sanktionsavgift.

Länsstyrelsen bedömer vidare att [REDACTED] åtminstone av grov oaktsamhet orsakat överträdelserna. Vid denna bedömning har Länsstyrelsen tagit särskild hänsyn till den långa tid som verksamheten varit registrerat och att innehavaren därmed får förutsättas varit medveten om företagets skyldigheter samt att Länsstyrelsen tidigare informerat om regelverket och påtalat brister i den aktuella verksamheten.

Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter. Det bör i denna del krävas att verksamhetsutövaren självantaget fram viktig information som Länsstyrelsen inte redan förfogar över, och att verksamhetsutövaren snarast upphör med överträdelserna efter att uppgifter lämnas.²⁵ Så har inte skett.

Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att ett ingripande ska ske genom ett beslut om sanktionsavgift genom ett sanktionsföreläggande.

Sanktionsavgiftens storlek

Sanktionsavgift för en fysisk person ska som högst fastställas till det högsta av (1) två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelserna, om beloppet går att fastställa, eller (2) ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro. Avgiften ska tillfalla staten.

När sanktionsavgiftens storlek fastställs ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelserna är och hur länge den har pågått, samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och den vinst som gjorts till följd av överträdelserna. Utgångspunkten är dock att alla relevanta omständigheter ska beaktas.²⁶ Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Länsstyrelsen bedömer att det inte går att fastställa om företaget gjort en vinst till följd av överträdelserna. Därmed får sanktionsbeloppet högst uppgå till en miljon euro.²⁷

Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning, men även andra faktorer bör kunna beaktas.²⁸

Företaget utgör en enskild firma och behöver därför inte lämna in årsredovisning till Bolagsverket gällande räkenskaperna. Länsstyrelsen utgår istället från de uppgifter som lämnats i ärendet enligt följande. Företagets omsättning var för 2020 ca [REDACTED] (exklusive moms). Länsstyrelsen bedömer det som rimligt att det som återstår efter avdrag för kostnader är ca [REDACTED], som då blir årets

---

²⁵ Se prop. 2016/17:173 s. 555.

²⁶ 7 kap. 16 § penningtvättslagen och prop. 2016/17:173 s. 556.

²⁷ 7 kap. 14 § penningtvättslagen.

²⁸ Se prop. 2016/17:173 s. 556.

resultat. Såvitt framgår av hemsidan kostar en postbox cirka 1 760–2 400 kronor exklusive moms per år. Vid en full nyttjandegrad på [REDACTED] postboxar innebär det en omsättning på [REDACTED] per år vid 0 % vakans. Utöver postboxar kan företaget få in övriga intäkter för tilläggstjänster.

Utifrån vad som framgår av det underlag som har lämnats in, företagets befintliga verksamhet och antal postboxar som kan hyras ut inkluderat eventuella tilläggstjänster gör Länsstyrelsen bedömningen att företaget har en stabil finansiell ställning men med en begränsad ekonomisk kapacitet.

Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.²⁹ Länsstyrelsen har bedömt att de konstaterade överträdelserna är flera till antalet och att överträdelserna är allvarliga, upprepade och systematiska. Hänsyn bör också tas till den ovan nämnda nationella riskbedömningen för penningtvätt i den del som behandlar postboxverksamhet. Vid en beaktande av dessa omständigheter samt med hänsyn till företagets finansiella ställning, anser Länsstyrelsen att sanktionsavgiften ska bestämmas till 30 000 kr kronor.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 1 §, 2 § punkt 22, 4 § andra stycket punkt 3, 2 kap. 1–5, 8 §§, 3 kap. 1, 4, 7–8, 9–17, 19 §§, 4 kap. 1 §, 5 kap. 3 §, 7 kap. 1, 2, 5, 10–11, 13, 15–19, och 21 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14 FS 2017:178, 14 FS 2018:51 och 14 FS 2019:52) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Helena Schultz med handläggare Stefan Danko som föredragande. I den slutliga handläggningen av ärendet har även länsjurist Ann-Charlotte Broman medverkat.

Information

DinPostBox Göteborg är även fortsatt skyldiga att ha upprättade och uppdaterade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsinitiativ.

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se.

---

²⁹ Se prop. 2016/17:173 s. 357.

Bilaga

1. Blankett för svar på sanktionsföreläggande

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Sanktionsföreläggande

Information

Läs noga igenom hela föreläggandet och kontrollera att personuppgifterna är korrekta samt att Länsstyrelsens beskrivning av de överträdelser som vi anser du gjort dig skyldig till överensstämmer med det material som du lämnat in.

Du kan välja att godkänna eller att inte godkänna föreläggandet. Det är viktigt att du hör av dig inom den angivna tiden oavsett om du godkänner eller inte. Du kan använda formuläret nedan. När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft.

Ditt godkännande måste ha kommit till Länsstyrelsen Västra Götaland inom 3 veckor från det att du tagit del av föreläggandet. Ett godkännande som inkommer därefter är utan verkan.

☐

Godkänner

☐

Godkänner inte

Datum	Ort
Underskrift	Personnummer
Namnförtydligande	

Svaret skickar du till Länsstyrelsen Västra Götaland, Rättsenheten, 403 40 Göteborg. Använd gärna det bifogade svarskuvertet.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.